

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

УТВЪРДИЛ:

16.11.2023 г.

X

инж. Николай Йорданов
Директор на РИОСВ - Враца
Подписано от: NIKOLAY GEORGIEV YORDANOV

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: „Царевец Енерджи“ ООД, с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца

Дата на извършване на проверката: 09.11.2023 г.

Място на извършване на проверката: землището на с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца, поземлен имот № 136010, м-ст „Трохала“

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Отпадъци;
- Химикали;

Основание за проверката: В изпълнение на Заповед № 127/07.11.2023 г. на Директора на РИОСВ – Враца, на основание чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Враца през 2023 г.

Цели на проверката:

Планов текущ контрол върху:

- Закона за управление на отпадъците;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;

Проверени са следните основни производствени звена, участъци и документи:

- Площадка за съхранение на постъпващата суровина (торов отпад);
- Площадка за съхранение на ферментационен продукт;
- Площадка за съхранение на двигателно масло и антифриз;
- Документи свързани с безопасността на съхранение на опасни химични вещества;
- Документи – регистрация в НИСО, Годишни отчети през електронната платформа.

гр. Враца 3000, ул. "Екзарх Йосиф" № 81
тел/факс: (+35992) 629211; riosv-vr@riosv-vr.com
<http://riosv.vracakarst.com>

I. Отпадъци

Закона за управление на отпадъците

Инсталацията за производство на електрическа и топлинна енергия от биогаз се състои от първичен ферментатор, вторичен общ ферментатор, хранилище за съхранение на ферментационния продукт получен от производствения цикъл и когенератор. Ферментаторите са херметически затворени и процесите са непрекъснати и протичат в анаеробна среда. Контролът на свръх и под налягане се осъществява с автоматизирана система, както и чрез контролни наблюдателни стъкла. Смесителната торова шахта, в която се зарежда суровината е оградена с бетонов борд за ограничаване на разливите. Отворът ѝ е покрит с платна, с цел ограничаване на миризмите. От смесителната шахта торовия отпад постъпва към първичния ферментатор. Посредством фидер I се подават растителните добавки (силаж) към първичния ферментатор.

За извършването на дейности по третиране на животински субстанции (отпадък с код и наименование 02 01 06 – *животински изпражнения, урина и тор (включително използвана постелна слама)*), дружеството има издаден Регистрационен документ, съгласно който на оператора на инсталацията е разрешено извършване на дейности с отпадък с код 02 01 06.

За производството на електро и топлоенергия се използват като суровини основно торов отпад (животински изпражнения) и царевичен силаж. При необходимост за нормално протичане на технологичните процеси в инсталацията се използват царевично брашно и/или отсевки от производството на царевично брашно. Същите се ползват за подобряване качеството на вложения силаж. Използваните добавки са суровини, произведени от растителната култура – царевица и не представляват отпадък. Торовия отпад се съхранява в силажохранилище, доставя се ежедневно и се изсипва в торовата шахта. За временно съхранение на необходимата дневна доза от силаж е обособена бетонирана площадка, на която в момента на проверката няма налични количества. Процесите на контрол и отчитане на постъпващата суровина се управляват посредством специализиран софтуер.

Торовият отпад се доставя от лице притежаващо необходимия документ по чл. 35 от ЗУО. Транспортните средства, с които се доставя необходимото количество торов отпад се измиват над смесителната шахта с цел предотвратяване разпространението на миризми и същата веднага след това се покрива, с приспособените за тази цел конструкции.

Вторичната биомаса /ферментационен продукт/ се съхранява в стоманобетонен резервоар.

Във връзка със спазване изискванията на [Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци](#) (приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., изм. и доп. ДВ. бр. 2 от 8 януари 2021 г.), оператора периодично предоставя в инспекцията протоколи от изпитване на ферментационен продукт. От началото на 2023г. до момента на проверката, в РИОСВ – Враца са предоставени от „Царевец Енерджи“ ООД:

- протоколи от изпитване на ферментационен продукт, получен при анаеробна ферментация на биомаса за наличие на Ешерихия коли и Салмонела и протоколи от изпитване на ферментационния продукт за тежки метали за направени изпитвания през I, II и III тримесечие на 2023 г. от акредитирани лаборатории;
- Доклад за охарактеризиране на ферментационен продукт съгласно Приложение № 3 към [Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци](#) и Декларация за съответствие на качеството на ферментационен продукт за I, II и III тримесечие на 2023 г.;

Дружеството има направена регистрация в национална информационна система за отпадъци /НИСО/ и отчетността за получени и третирани отпадъци се води посредством електронната платформа, ежедневно. Подадени са годишните отчети (ГО) за дейностите с отпадъци през 2022 г. през НИСО.

При предходна проверка на дружеството е дадено предписание „Да се монтира дебитомер на изхода на вторичния ферментатор към съхранителния резервоар.“ По време на проверката на 09.11.2023 г. е извършен и последващ контрол по изпълнение му, при което

е установено, че все още не е монтиран дебитомер на изхода на вторичния ферментатор към съхранителния резервоар, с което се счита, че предписанието не е изпълнено.

II. Химични вещества

Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси

Операторът е изготвил доклад от извършената класификация съгласно чл. 103, ал. 1 от ЗООС, съгласно изискванията на чл. 6 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр. 5/ 2016 г. , с изм. и доп.). Класификацията на предприятието по чл.103 от Закона за опазване на околната среда е актуализирана с последна ревизия в началото на 2021 г. Според извършената класификация по част 1 и част 2 от приложение № 3 от Закона за опазване на околната среда, оператора не се класифицира, като предприятия с нисък и висок рисков потенциал за използваните химични вещества и е извън приложното поле на глава Седма, раздел I от Закона за опазване на околната среда.

Изготвена е и представена актуализирана оценка на безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси по чл. 9 от Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Наличните на площадката химикали са антифриз и двигателно масло. Същите не се съхраняват на склад, а се доставят при необходимост. Към момента на проверката обезсеряването се извършва с кислородни помпи. На по-късен етап може да се използва железен трихлорид.

Антифризът се използва за охлаждане на двигателя на когенератора. Химикалът се съхранява в буферен съд, подвързан с твърди тръбни връзки към когенератора и периодично се подава към двигателя, при спад на налягането на охлаждащата система.

Въведеният в системата антифриз, след когенератора преминава през въздухоохладителна система и се връща в когенератора.

Двигателното масло се съхранява в съд, който е подвързан с твърди връзки към когенератора и се добавя периодично при спад на нивото в системата.

Маслото се сменя периодично, при достигане на максимално отработени часове. Доставките се извършват периодично, при достигане на нормата за смяна на маслото.

На площадката не са налични съоръжения (резервоари/контейнери) за съхранение на биогаз. Съгласно т. 13 от Допълнителните разпоредби на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 10/ 2003г., с изм. и доп.) „съхранение“ е всеки начин на складиране на химични вещества или смеси преди използването, обработката, преработката или превоза им.

Биогазът, получен във ферментаторите (първичен и вторичен) в резултат на ферментационен процес, се явява неизолиран междинен продукт, тъй като не се отстранява умишлено от инсталацията. Съгласно чл. 3, параграф 15, буква а) от Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), неизолиран междинен продукт означава междинен продукт, който по време на синтеза не се отстранява умишлено (с изключение на вземането на проби) от оборудването, в което се извършва синтезът.

Представени са информационни листове за безопасност на използваните химични вещества.

За обекта е изготвена оценка на риска и оперативни инструкции за опасностите за работа с биогаз.

Резултати и заключения за съответствие на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

Във връзка с констатирано неизпълнение на дадено предписание в указаният срок, от РИОСВ - Враца е образувано Административнонаказателно производство срещу „Царевец Енерджи“ ООД, гр. София, представлявано от Владислав Тошков Григоров - Управител.